

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.7.2004
KOM(2004) 519 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

SAMRÅD OM EUROPASKOLESYSTEMETS FREMTIDIGE UDVIKLING

1. EUROPASKOLERNES FØRSTE 50 ÅR

Indledning

Europaskolerne har i de sidste 50 år meddelt kvalitetspræget, flerkulturel og flersproget undervisning og uddannelse til børn af ansatte ved EU-institutionerne. Det faktum, at disse skoler findes, har gjort det lettere for institutionerne at rekruttere erfarne og højt kvalificerede medarbejdere. Den anerkendte og ofte roste europæiske studentereksamen giver adgang til at påbegynde en universitetsuddannelse overalt i Europa.

Formålet med dette samråd er ikke at fremlægge konkrete forslag, men at undersøge Europaskolernes udvikling i denne vigtige fase, der er præget af ekspansion og forandring i Den Europæiske Union, og at åbne en debat, hvorigennem der nås frem til en konsensuel tilgang til deres fremtidige udvikling og muligheder for forandring.

Udgangspunktet for enhver diskussion om Europaskolernes fremtid må være, at deres uddannelsesmæssige succes hverken må mindskes eller sættes på spil. Kommissionen er dybt engageret i europaskolesystemet og fast besluttet på at udnytte de fordele, der kan høstes på grundlag af det faste fundament, der allerede findes.

Europaskolernes indiskutable succes berettiger imidlertid ikke til, at man undlader at evaluere og gennemgå systemet. Den indsigtfulde Bösch-betænkning om Europaskolernes fremtid, som Europa-Parlamentet vedtog i december 2002, og det heraf følgende arbejdsdokument, udgør tilsammen en nyttig og anvendelig vurdering af europaskolesystemets stærke og svage sider. Sammen med rapporter af nyere dato fra Det Øverste Råd og Revisionsretten viser de alle, at der er et stort behov for en kvalitativ analyse af systemets effektivitet. Ønsket om ændringer kombineret med den seneste EU-udvidelse og den drivkraft, der ligger heri, medfører, at europaskolesystemet i et vist omfang må tages op til fornyet vurdering for så vidt angår skolernes effektivitet, set på baggrund af en kompleks ledelses- og organisationsstruktur, og også hvad angår værdien af det nuværende uddannelses tilbud, set på baggrund af de ressourcer, der anvendes hertil.

Som primær bruger af Europaskolerne gennem de ansattes børn er det Kommissionens opgave at spille en proaktiv rolle og på grundlag af et bredt samråd at tage initiativ til forandringer, der så vidt muligt skal baseres på konsensus.

1.1. Den historiske baggrund

Europaskolerne blev oprettet for 50 år siden med det formål at undervise børn af ansatte ved Det Europæiske Fællesskab sammen. De finansieres hovedsagelig ved offentlige midler uden for de nationale uddannelsessystemer og er omfattet af en international traktat: "Aftale om vedtægten for Europaskolerne". De Europæiske Fællesskaber er som "kontraherende part i aftalen" repræsenteret i Det Øverste Råd, der hovedsagelig består af repræsentanter for medlemsstaterne. I praksis finansieres størstedelen (næsten 60 %) af udgifterne til Europaskolerne over EU's budget, selv om de dér fremstår som et kompensationsbidrag (Fakta om Europaskolerne står anført i bilag I).

1.2. Vækst, udvidelse og decentralisering

Institutionernes vækst og de successive udvidelser af Unionen har ført til en betydelig udbygning af europaskolesystemet, fra én Europaskole på ét sted til 14 Europaskoler fordelt

på 10 steder ved udgangen af dette årti¹. Dette har igen skabt yderligere sproglige krav (de oprindelige fire sprog er vokset til elleve, og snart vil yderligere tre sprog fra de nye medlemsstater blive føjet til). I fremtiden vil der muligvis blive indført flere sprog, hvis de kriterier, som Det Øverste Råd fastlagde i 2000 for oprettelse af en sprogafdeling, er opfyldt². Stigningen i antallet af EU-arbejdssteder som følge af decentraliseringen af EU's aktiviteter på et voksende antal fællesskabsorganer, der er spredt ud over hele Unionens område, udgør også en udfordring. Der er således blevet udviklet begrænsede ad hoc-uddannelsesløsninger på visse steder.

En vis form for flersproget international uddannelse bør altid tilbydes børn af EU-ansatte på alle steder, hvor der findes EU-institutioner og –organer, men spørgsmålet om undervisning på modersmålet af hver elev i et EU, der omfatter mere end 20 officielle sprog, og endda på steder, hvor der kun findes få elever, kræver en grundig analyse og et omfattende samråd. For de mindre Europaskolers vedkommende gør særlige problemer sig gældende.

2. UDVIKLING AF EUROPASKOLESYSTEMET: MULIGHEDER OG BEGRÆNSNINGER

For fortsat at sikre et tilbud om en europæisk uddannelse af høj kvalitet og samtidig leve op til de nye udfordringer og krav, der er skitseret i det foregående, bør en revision af systemet omfatte såvel ændringer, der kan gennemføres på kort og mellemlangt sigt, som dem, der er af mere omfattende art, herunder en omskrivning af den eksisterende aftale.

Det er Kommissionens opfattelse, at det med tilstrækkelig god vilje vil være muligt og gørligt at gennemføre en række ændringer under den nuværende ordning på de områder, hvor det relativt hurtigt synes muligt at opnå konsensus.

På grund af Europaskolernes rolle som udbyder af uddannelse til børn af de ansatte ved EU's institutioner og organer skulle der på langt sigt kunne opnås betragtelige fordele ved at involvere institutionerne langt mere i administrationen og finansieringen af skolerne (evt. gennem oprettelsen af et særskilt kommissionskontor). Ansvar for læseplanerne, inspektionen af skolerne og tilrettelæggelsen af den europæiske studentereksamen (som for øjeblikket henhører under Det Øverste Råd og Inspektionsrådet) bør principielt fortsat være medlemsstaternes ansvar.

Som følge heraf sættes der i de følgende afsnit fokus på forvaltningen af europaskolesystemet og på dets administrative og budgetmæssige aspekter; derefter behandles en række uddannelsesmæssige spørgsmål, der især vedrører læseplanerne og kvalitetsniveauet af den uddannelse, som skolerne leverer.

2.1. God forvaltningspraksis – nye muligheder på kort og langt sigt

For øjeblikket er det Det Øverste Råds opgave at tage sig af alle uddannelsesmæssige, finansielle og administrative anliggender på Europaskolerne. Mange interessenter er af den opfattelse, at de operationelle vanskeligheder, som man for tiden står over for, og som Det Øverste Råd har erkendt, vil blive forværret som følge af den kraftige stigning i antallet af medlemmer, sprog og møder, som EU-udvidelsen medfører. Det stigende arbejdspress i Det Øverste Råd som følge af europaskolesystemets udbygning og kompleksiteten i de organisationsmæssige ændringer synes at angive, at der nu er behov for en revision af dets arbejde. Selv inden udvidelsen lå Det Øverste Råds styrke i dets evne til at skabe et

¹ Lux II åbner i 2004 og Bxl IV i 2008.

² ”Kriterier for oprettelse, drift og lukning af Europaskoler”, dok. 2000-D-7510, vedtaget af Det Øverste Råd på mødet den 24. - 25. oktober 2000.

strategisk overblik. Med sjældent forekommende møder og et stort antal medlemmer spredt over et stort geografisk område er dette forum ikke velegnet til at træffe operationelle beslutninger. Denne situation bliver næppe bedre ved at Det Øverste Råd udvides med repræsentanter for ti nye medlemsstater.

I løbet af de sidste 50 år har ledelsen og forvaltningen af skolerne i en række medlemsstater udviklet sig betydeligt. Det er nu blevet normen, at de valgte forældrerepræsentanter og lærerrepræsentanter - og om muligt repræsentanter for det lokalsamfund, skolen betjener - i fuldt omfang deltager i forvaltningen af skolen.

I overensstemmelse med denne udvikling foreslås det, at administrationsrådet på hver skole tildeles beføjelser til at spille en betydeligt større operationel rolle i forvaltningen og ledelsen af skolen. Den eksisterende aftale foreskriver, at " Administrationsrådet skal udføre sådanne administrative opgaver, som Det Øverste Råd overdrager til det", hvilket forekommer at være underudnyttelse, og derfor vil det passende kunne pålægges mange flere opgaver på den enkelte skole.

På længere sigt kunne aftalen revideres, således at de enkelte skoler fik større selvbestemmelse med administrationsråd, der omfatter repræsentanter for Det Øverste Råd (eller det organ, der kommer til at efterfølge det), institutionerne, forældrene, lærerne og eleverne.

EU-institutionerne, der *de facto* er vigtige interessenter, er begyndt at nære en stadig stigende aktiv interesse for skolerne, da de har vigtige interesser i disse, både som modtagere af de ydelser, skolerne præsterer, og fordi det samtidig er dem, der skal betale størstedelen af skolernes drift. Den forvaltningsordning, der findes i den nuværende aftale, udelukker imidlertid disses deltagelse, idet Kommissionen kun har én stemme i Det Øverste Råd over for 17 (i visse tilfælde 19) andre stemmeberettigede medlemmer. Dette historisk betingede "demokratiske underskud" i Det Øverste Råd bør ikke fortsætte som hidtil.

Selv om der kun kan skabes en virkelig udvikling i så henseende gennem en ændring af aftalen, er det muligt inden da at forbedre situationen, såfremt de andre institutioner og Det Øverste Råd anvender de særlige bestemmelser i artikel 28 i aftalen med henblik på at opnå enighed om at give Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget, Domstolen og Revisionsretten ét sæde og én stemme hver i Det Øverste Råd.

To af ovennævnte forslag er gennemførlige uden en ændring af det retlige grundlag for skolerne, og dette vil kunne ske inden for en relativ snæver tidsramme. En mulighed for på lidt længere sigt at skabe et grundlag for en effektiv og stabil forvaltning af systemet ville være at oprette et kommissionskontor eller EU-agentur, der skulle have til opgave at administrere de finansielle og operationelle aspekter ved samtlige skoler med de tilhørende repræsentationsstrukturer og input, som sådanne fællesskabsorganer med udøvende beføjelser tildeles. Ethvert fremtidigt forslag på dette område må være i overensstemmelse med de generelle retningslinjer for oprettelse af sådanne organer.

Som det har været tilfældet, når andre kommissionskontorer eller EU-agenturer er blevet foreslået oprettet, fordrer dette, at der iværksættes en omfattende feasibility-undersøgelse, som skulle have til formål at fastslå de potentielle fordele herved, samtidig med, at man inden for rammerne af de specifikke parametre for uddannelse og undervisning bevarer de bedste traditioner, kvalitet og erfaring i det eksisterende forvaltningssystem og samtidig sikrer sig større fleksibilitet og effektivitet. Finansieringsmekanismerne skulle også gennemgås, herunder metoder til at sikre, at der over EU-budgettet kompenseres for det direkte bidrag, der for øjeblikket modtages fra medlemsstaterne.

Skulle man nå frem til konsensus om, at en sådan tilgang var mulig, ville Kommissionen være forpligtet til at afholde et omfattende samråd og tage behørigt hensyn til den efterfølgende virkning af en direkte rekruttering på det nuværende personale og imødesee lange overgangsperioder (f.eks. til status som kontraktansat) for at sikre kontinuiteten i de nuværende ordninger for eksisterende skolepersonale.

2.2. Administrative forbedringer

I overensstemmelse med uddannelsessystemernes udvikling i medlemsstaterne og for at følge den bedste administrative praksis foreslås det, at europaskolesystemet på kort sigt søger at drage fordel af at anvende bedste praksis og nylige innovationer på det administrative område, herunder udarbejdelse af en kodeks for god administrativ adfærd og et initiativ med henblik på at styrke og udvide gældende bestemmelser om åbenhed, f.eks. retten til at klage over en afgørelse, som er truffet af Det Øverste Råd eller af den enkelte Europaskole. Herudover bør det nyligt oprettede **klagenævns** mandat klarlægges og udvides til at omfatte alle legitime klager, der fremsættes af personer, som påvirkes af den enkeltes skoles afgørelser, også når det gælder individuelle anliggender af uddannelsesmæssig karakter.

2.3. Større selvbestemmelse i afgørelser vedrørende forvaltning og personale

Med hensyn til budgettering og finansiering, personaleforvaltning, strategi for skolens udvikling og tjenesteydelser og operationsmargin for egne initiativer befinder de enkelte skoler sig for øjeblikket i en usikker situation og er underkastet betragtelige begrænsninger. De er tvunget til at arbejde på grundlag af en etårig planlægning og at tilgodese umiddelbare behov og tage sig af løbende forvaltningsspørgsmål uden mulighed for – sammen med deres særlige interessenter – at udvikle langsigtede strategier for hver enkelt skole.

Rektorerne burde have større finansiell og administrativ selvbestemmelse på de enkelte skoler såvel som mulighed for at rekruttere og forvalte hele skolens undervisningspersonale. Hvor stor finansiell og undervisningsmæssig frihed, den enkelte skole skal have, er et spørgsmål, som kræver en nærmere undersøgelse, ikke blot inden for den gældende aftales rammer, men også, hvis man går ud over den eksisterende aftale.

For øjeblikket udstationeres lærerne ved skolerne af undervisningsmyndighederne i medlemsstaterne. Det forekommer på kort sigt muligt og rimeligt at overveje, hvorledes den endelige afgørelse om udnævnelse af lærere kan overlades til skolerne selv, eftersom de er bedre egnede til at vurdere de særlige færdigheder, der kræves for at kunne undervise effektivt i et flersproget miljø.

Sammen med de andre forslag vedrørende god forvaltningspraksis (omhandlet i ovenstående) og budgetmæssig reform (nævnt i nedenstående) viser der sig en vision for Europaskolerne på langt sigt, hvor skolerne får afgørende kontrol over langtidspanlægningen af personalestørrelsen. Dette skal ses i sammenhæng med en reform af finansieringssystemet, således at man forlader den åbne finansieringsforpligtelse over EU's budget til fordel for en finansiering med et fast beløb, som er knyttet til såvel det uddannelsesstilbud, som gives til EU-ansattes børn, som skolernes stillingsoversigt.

3. FINANSIERINGEN AF EUROPASKOLERNE

Europaskolemodellen bygger pr. definition på undervisning, der formidles på en række sprog af udstationerede lærere. I de mindre sprogafdelinger er klassestørrelsen oftest mindre end i mange nationale skolesystemer, og Europaskolerne forekommer derfor dyrere end konventionelle statsdrevne skoler. Kommissionen accepterer denne situation og vil forsvare

europaskolesystemet under forudsætning af, at der sikres en effektiv budgetplanlægning og – kontrol, og at skolerne drives på en økonomisk rentabel måde.

3.1. Det budgetmæssige paradoks

For øjeblikket findes der et grundlæggende paradoks i den budgetmæssige ordning, som består i, at der ydes et udligningsbidrag over EU-budgettet inden for den årlige budgetprocedure, uden at budgetmyndigheden modsvarende har kontrol med udgifterne til Europaskolerne. Det er endvidere en vidt udbredt opfattelse, at ordningen med fuldstændigt åbne betalinger fra EU for at få Europaskolernes budget til at balancere ikke har motiveret tilstrækkeligt til en bedre ressourceforvaltning, indtægtsstigninger og udgiftsbesparelser, som ville have kunnet gennemføres uden at reducere kvaliteten af de serviceydelser, der blev tilbudt.

Samtidig er budgettet også et omstridt spørgsmål i visse af medlemsstaterne, som for øjeblikket betaler næsten 22 % af indtægterne på budgettet direkte gennem udstationering af lærerpersonale som fastlagt i aftalen. På grund af kravet til undervisningssprog bærer visse medlemsstater imidlertid en uforholdsmæssig stor udgiftsbyrde, og de har derfor meddelt, at de ikke er villige til at finansiere yderligere stigninger. De har foreslået, at man enten indfører en mere ligelig fordeling af udgifterne eller at man afskaffer det direkte bidrag fra medlemsstaterne. I det aktuelle budgetmæssige klima ønsker mange medlemsstater, at man ligeledes sikrer en bedre budgetkontrol og en bedre finansiel forvaltning i skolesystemet.

Det fremgår klart af ovenstående, at der er behov for en ændring af finansieringsordningen for Europaskolerne, som i det mindste delvis kunne imødekomme og være i overensstemmelse med disse særlige forhold og de samlede finansielle perspektiver for perioden 2005-2013.

På kort sigt og med henblik på at sikre en bedre integration af Fællesskabets finansielle bidrag til skolerne inden for rammerne af EU's budgetprocedure vil Kommissionen følge en procedure, hvorefter den i god tid angiver den maksimale finansieringsmargin for et givet år, og den forventer endvidere, at der i det budget, Europaskolerne forelægger, fuldt ud tages hensyn hertil, og at det justeres i overensstemmelse hermed. (Denne nye tilgang blev allerede anvendt i udkastet til budgetforslag for 2005, som Det Øverste Råd vedtog i april 2004). Den planlagte budgettildeling for et givet år skal bl.a. sættes i relation til skolernes størrelse og behov, til godtgjorte bestræbelser for udgiftsbesparelser og til større omkostningseffektivitet. Der bør således gennemføres udgifts- og ressourcensammenligninger mellem Europaskoler af samme størrelse.

3.2. Adgangsvilkår for børn af ikke-EU-ansatte

For øjeblikket inddeles elever på Europaskolerne i tre ”kategorier”; den første, kategori I, omfatter børn af ansatte i fællesskabsinstitutionerne, i medlemsstaternes faste repræsentationer og i en række andre fællesskabsagenturer og organer samt børn af ansatte ved Europaskolerne. Kategori II omfatter børn, der er omfattet af individuelle aftaler med tredjepart (virksomheder og offentlige organer), og som betaler det fulde skolepengebeløb. Alle andre elever henhører under kategori III.

På grund af den særlige opgave, Europaskolerne har i forhold til EU-ansatte, og de begrænsninger, der findes for så vidt angår udgifter og lokaler, er der blevet nedsat en arbejdsgruppe, der er i færd med at undersøge den samlede og marginale cost-benefit-relation for kategori III-elever og omfanget af og vilkårene for disse elevers optagelse. **I de tilfælde, hvor kategori III-elever optages, skal der anvendes detaljerede, gennemsigtige og offentligt tilgængelige adgangskriterier på alle skoler, hvilket betyder, at det enkle**

kriterium, at der er en ledig plads i en given sprogafdeling, ikke længere er tilstrækkeligt.

Den samme arbejdsgruppe er også i gang med at undersøge de skolepengeforhøjelser, der er blevet foreslået for kategori III-elever på grund af den store forskel mellem skolepengebeløbet og de reelle omkostninger. For at sikre de elevers interesser, der allerede går på skolerne, bør der anvendes en differentiering mellem allerede optagne elever og nye elever i denne kategori. **Fritagelse for betaling af skolepenge skal afgøres ud fra finansielle transskriterier og ændringer i elevens forhold og vurderes fra sag til sag på grundlag af klare, detaljerede og gennemsigtige kriterier.**

3.3. Tilpasning af kriterierne for bevarelse af små skoler eller sprogafdelinger

I Europa-Parlamentets Bösch-betænkning rejstes spørgsmålet om, hvorvidt de små Europaskoler på steder som Mol, Karlsruhe, Bergen og Culham skulle bevares i deres nuværende form som en forudsætning for, at EU-institutionerne på disse steder kunne fungere, og det blev endvidere foreslået, at den uddannelsesmæssige merværdi ved disse skoler skulle tages op til yderligere vurdering. Dette er et vigtigt spørgsmål, som kræver indgående overvejelser, idet der er mange faktorer, der skal tages i betragtning, herunder EU-institutionernes og de ansattes behov. De kriterier, som Det Øverste Råd selv vedtog i 2000 vedrørende oprettelse, drift og lukning af sprogafdelinger og skoler³, udgør et grundlag for overvejelser på dette område.

Europaskolesystemet må nødvendigvis være strengt og retfærdigt i sin anvendelse af de klare kriterier, der er vedtaget for oprettelse, drift og lukning af sprogafdelinger og skoler. Det Øverste Råd har allerede vedtaget at anvende disse kriterier og udfase visse små sprogafdelinger på de fire små skoler, og det langt mere omfattende spørgsmål om disse skolars status og organisation samt hvilke metoder, der kan anvendes for at forbedre deres omkostningseffektivitet, er nu i gang. Med henblik herpå finansierer Kommissionen en ekstern evaluering af de muligheder, der foreligger for disse skolars fremtid på langt sigt.

4. SPØRGSMÅL VEDRØRENDE UDDANNELSE OG LÆSEPLANER

I henhold til EF-traktaten ligger kompetencen for uddannelsesmæssige anliggender primært hos medlemsstaterne. Kommissionen ønsker ikke at ændre ved dette, men den gør dog opmærksom på, at eftersom Europaskolerne ligger uden for de nationale uddannelsessystemer, består der en risiko for, at udviklingen i den nationale uddannelsespolitik og –praksis ikke altid omsættes hurtigt. Europaskolerne spiller imidlertid en vigtig rolle, når Kommissionen skal rekruttere og bevare sit personale og søge at sikre de (hovedsagelig udstationerede) ansattes og disses børns velfærd. Kommissionen har således en legitim interesse i at sikre, at skolerne fortsat tilbyder, og ses at tilbyde, en omfattende, moderne læseplan og et eksamenssystem, der kan måle sig med det bedste, medlemsstaterne kan tilbyde. Endvidere skal Europaskolerne i så stort omfang, som det er rimeligt og muligt, sørge for at tilgodese samtlige uddannelsesmæssige behov hos de ansattes børn.

Inden for rammerne af et højt skattet system findes der imidlertid visse områder, hvor der kan gøres en særlig indsats og/eller udvikles nye idéer; Kommissionen er blevet opmærksom herpå og mener, nedennævnte områder bør undersøges indgående.

³ "Kriterier for oprettelse, drift og lukning af Europaskoler", dok. 2000-D-7510, vedtaget af Det Øverste Råd på mødet den 24.-25. oktober 2000.

4.1. Undervisning af børn med særlige behov

Hvad enten der er tale om indlæringsvanskeligheder eller fysiske handicap fortjener undervisningen af børn med særlige behov større opmærksomhed. De gældende bestemmelser i aftalen gennemføres for øjeblikket af skolerne på forskellig vis; imidlertid er programmet for specialundervisning for børn og støtteundervisningsordningen vigtige værktøjer, som bør udvikles yderligere. Begge programmer fordrer konstant overvågning, således at man sikrer sig en god ressourcefordeling mellem sprogafdelingerne og de enkelte elever og den bedst mulige service på den enkelte skole samt en evaluering af disse ordningers virkning.

4.2. Et parallelt alternativ til studentereksamen

Skolernes traditionelle fokus på den meget akademisk prægede europæiske studentereksamen har betydet, at de uddannelsesmæssige behov og evner hos et betragteligt mindretal af børn af ansatte ikke er blevet tilstrækkeligt tilgodeset, sådan som det kunne forventes i en virkelig enhedsskole. Muligheden for, at skolerne kan tilbyde et andet afgangsbrev end studentereksamensbrevet, bør undersøges grundigt, og der bør derfor iværksættes en feasibility-undersøgelse.

Læseplanen bør betragtes på baggrund af den samlede forberedelse af eleverne til deres akademiske og professionelle karriere, og i denne sammenhæng vil det være hensigtsmæssigt at omdirigere visse ressourcer til samfundsmæssige og praktiske færdigheder, som alle børn har brug for som forberedelse til fremtiden.

4.3. Klassestørrelser

Selv om mange klasser på Europaskolerne er små, hvilket skyldes mangfoldigheden af sprog og de hertil knyttede parametre, er den maksimale klassestørrelse fastsat til 32, hvilket er mere end i mange medlemsstater. I visse tilfælde anbringes der også i klasser af en sådan størrelse elever, der ikke har nogen modersmålsprogafdeling, og som derfor har brug for ekstra støtte for at kunne arbejde lige så effektivt på et "fremmedsprog". Det bør derfor overvejes grundigt, hvad man kan gøre for at reducere den maksimale klassestørrelse.

4.4. Bevarelse af den europæiske studentereksamens værdi

Uanset indførelsen af et alternativt afgangsbrev må den europæiske studentereksamens høje iboende værdi opretholdes. Eksamenssystemet i forbindelse med aflæggelse af den europæiske studentereksamen trænger til en revision, så man sikrer sig en harmoniseret tilgang og et højt akademisk kvalitetsniveau. En række forældre og forældreorganisationer har givet udtryk for bekymring over, at der hverken findes en virkelig kvalitetsevaluering af Europaskolernes uddannelsesmål eller af inspektionsordningen.

Som det forholder sig nu, forvaltes ordningen vedrørende den europæiske studentereksamen af generalsekretærens kontor i samarbejde med Inspektionsrådet. Denne ordning blev oprindeligt indført for at forvalte den europæiske studentereksamen for et begrænset antal elever, der fulgte undervisningen på Europaskolerne i et begrænset antal sprog; denne ordning vil i fremtiden ikke kunne klare et stigende antal elever, der undervises på en lang række steder, samtidig med, at der kommer nye sprog til.

En praktisk og effektiv måde at klare de nye udfordringer på ville være at oprette et uddannelsesråd for Europaskolerne, der skulle fungere som eksamensnævn, både for den europæiske studentereksamen og for det alternative afgangsbrev. Dette råd kunne sammensættes af repræsentanter for medlemsstaterne og institutionerne, og det kunne overtage alle tre indbyrdes forbundne uddannelsesområder i skolesystemet:

udarbejdelse af læseplaner, inspektion og afsluttende eksaminer. Dette ville forenkle det eksisterende system, idet et mere operationelt uafhængigt system således ville erstatte Inspektionsrådet og en betydelig del af Det Øverste Råds arbejde (herunder de pædagogiske udvalg) og en betydelig del af det arbejde, der udføres i generalsekretærens kontor. Samtidig ville oprettelsen af et sådant råd være en passende anledning til at gennemgå og ajourføre skolernes læseplaner.

En sådan ændring er naturligvis kun mulig i forbindelse med en radikal revision af aftalen om Europaskolerne. Uddannelsesrådet skulle forblive mellemstatsligt på grund af medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet, og på denne måde supplere forslaget om at overføre skolernes operative forvaltning og planlægning til et kommissionskontor eller et EU-agentur.

4.5. Øgede muligheder for at aflægge den europæiske studentereksamen

Den succes, den europæiske studentereksamen har haft, har ført til en bredere interesse for, at den i større omfang bliver tilgængelig i en række medlemsstater; samtidig hermed har decentraliseringen af EU's aktiviteter skabt et behov for en europæisk skoleuddannelse, som tilbydes på andre skoler end de traditionelle Europaskoler.

Muligheden for at tilbyde den europæiske studentereksamen uden for det eksisterende europaskolesystem er ved at blive undersøgt af medlemsstaterne; i samarbejde med undervisningsmyndighederne er Det Øverste Råd og Kommissionen ved at gennemgå en række modeller og potentielle pilotprojekter.

5. KONKLUSIONER

I denne meddelelse behandles de spørgsmål og udfordringer, som europaskolesystemet står over for i dag, således som de forskellige interesserede parter ser dem. Der foreslås visse forbedringer, der kunne vedtages og gennemføres af Det Øverste Råd inden for de eksisterende rammer. Kommissionen vil lægge de idéer, der er fremlagt i nærværende meddelelse, til grund for sit arbejde i Det Øverste Råd.

I meddelelsen åbnes der også en debat om mulige, mere radikale ændringer af forvaltningen af Europaskolerne på langt sigt, som rækker ud over den eksisterende internationale aftale. Kommissionen vil afholde et omfattende samråd med og mellem de interesserede parter i løbet af de kommende måneder, inden der eventuelt fremlægges vidtgående forslag om den fremtidige udvikling af europaskolesystemet.

Det er indlysende, at enhver ændring af skolesystemet, især hvis der er tale om vidtgående ændringer, hverken kan eller må afbryde eller bringe den undervisning, der formidles til eleverne på Europaskolerne, i fare. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at der, inden der gennemføres større ændringer, først skal udarbejdes en passende planlægning, som skal omfatte en vis tidsperiode og indeholde overgangsordninger, således at det primære formål, nemlig at give vore børn en god og brugbar uddannelse, opretholdes.

Der vil blive afholdt samråd med alle EU-institutionerne, medlemsstaterne, Kommissionens tjenestegrene, fagforeningerne, forældreforeningerne og andre interesserede parter generelt, og deres udtalelser vil blive taget med i betragtning, inden der fremsættes forslag om større ændringer. Dette samråd vil finde sted i løbet af det kommende skoleår.

Herudover opfordres alle interesserede parter til at skrive til os og fremlægge deres synspunkter og forslag på følgende e-mailadresse: ADMIN-COMMUNICATION-EUROPEAN-SCHOOLS@cec.eu.int

FAKTA OM EUROPASKOLERNE 2003/2004*

Skole	Antal sprogafdelinger	Det samlede antal elever	Elever, som er børn af EU-ansatte	Børn af EU-ansatte i % af det samlede antal elever	Kat. III-elever	Kat. III-elever i % af det samlede antal elever	2004-budgettet i mio. EUR - driftsudgifter	Anslæde kategori III-skolepenge i % af 2004-budgettet	EU-finansiering 2004 i mio. EUR	EU-finansiering i % af budgettet
ALICANTE - E	4	884	202	22,9	641	72,5	9,2	14,1	6,65	67,4
BERGEN - NL	5	696	66	9,5	578	83	11,48	12	6,62	57,67
BXL I - B	6	2 308	1 560	67,6	610	26,4	26,21	7,2	18,12	69,13
BXL II - B	8	2 808	2 280	81,2	280	10	27,07	3,3	17,90	66,12
BXL III - B	6	2 669	2 072	77,6	475	17,8	24,25	6,5	16,62	68,56
CULHAM - UK	5	884	14	1,6	729	82,4	12,28	16,6	6,62	53,91
FRANKFURT - D	4	679	215	31,7	408	60	8,80	11,3	4,99	56,70
KARLSRUHE -D (****)	5	1 098	83	7,6	858	78,1	11,75	24,9	4,14	35,23
LUXEMBOURG	11	3 802	2 680	70,5	760	20	37,28	7,3	23,36	62,66
MOL - B	5	647	85	13,1	506	78,2	10,99	12	6,45	58,69
MÜNCHEN (****) -D	5	1 457	19	1,3	372	25,5	18,57	5,4	1,11	5,98
VARESE - IT	5	1 335	466	35	614	46	15,79	10,8	7,80	49,40
GENERALSEKRETÆRENS KONTOR- B	-	-	-	-	-	-	7,99	-	6,54 (***)	81,85
I ALT	69	19 267	9 742	50,56	6 831	35,45	222,38	8,95	126,99	57,10

(*) Der åbnes to skoler yderligere i Bxl. og Lux. i 2004-2008 (**) Udgifterne til generalsekretærens kontor er blevet fordelt ligeligt på de 12 skoler (***) herunder 0,6 % i reserve (****) Der findes særlige eksterne indtægtskilder for disse skolers vedkommende, hvilket reducerer EU's bidrag. Kilde: Rapports de rentrée 2003 og skolernes budgetter for 2004.